

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 17.12.2007
COM(2007) 806 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

**Πρόληψη της απάτης με βάση τα επιχειρησιακά αποτελέσματα:
μια δυναμική προσέγγιση της θωράκισης κατά της απάτης (fraud-proofing)**

{SEC(2007) 1676}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απάτη, η διαφθορά και άλλες παράνομες δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες ή παρακάμπτουν τις ισχύουσες διαδικασίες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των κονδυλίων της ΕΕ. Για να προληφθεί η απάτη και η διαφθορά σε όλους τους τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ – τόσο όσον αφορά τα έσοδα όσο και τις δαπάνες¹, έχει ύψιστη σημασία να εξακολουθήσουν οι διατάκτριες υπηρεσίες, με τη συνδρομή της OLAF, να βελτιώνουν την πρόληψη της απάτης στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαχείρισης².

Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται η νέα προσέγγιση της Επιτροπής στον τομέα της θωράκισης της νομοθεσίας, των συμβάσεων και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου κατά της απάτης. Η παρούσα ανακοίνωση αντικαθιστά την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης των συμβάσεων κατά της απάτης³ που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 7 Νοεμβρίου 2001 με στόχο την εφαρμογή του άρθρου 94 της Λευκής Βίβλου *Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής*⁴.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

2.1. Η OLAF και η μεταρρύθμιση

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ιδρύθηκε το 1999 και εκπληρώνει την αποστολή της, η οποία συνίσταται στην καταπολέμηση της απάτης, διεξάγοντας έρευνες ως ανεξάρτητη υπηρεσία και συμβάλλοντας στην εκπόνηση της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης, καθώς και προετοιμάζοντας τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για τη θέσπιση ή την ενίσχυση των νομοθετικών ρυθμίσεων υπό την ιδιότητά της ως υπηρεσίας της Επιτροπής.

Το 2000, η Επιτροπή ξεκίνησε μια διοικητική μεταρρύθμιση⁵. Το σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης εκσυγχρονίστηκε με την επέκταση των αρμοδιοτήτων των διατακτών και την ενίσχυση της υποχρέωσής τους για λογοδοσία.

Η Λευκή Βίβλος *«Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής»* περιελάμβανε μέτρα για την καλύτερη χρησιμοποίηση της διαθέσιμης εμπειρογνωμοσύνης εντός των οργάνων με

¹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1995 για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1.

² Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2002 για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006 του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2006.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης των συμβάσεων κατά της απάτης, SEC(2001) 2029, 07.11.2001 — δεν έχει δημοσιευτεί στην ΕΕ. Βλέπε ωστόσο σημείο 3.3.

⁴ *Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής — Λευκή Βίβλος — Μέρος I* (COM/2000/0200 τελικό).

⁵ Λευκή Βίβλος *«Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής»*, Μέρος II (σχέδιο δράσης) της 5.4.2000, COM (2000) 200 τελικό/2.

σκοπό τη βελτίωση της πρόληψης των παρατυπιών και της απάτης. Αυτή η πολιτική πρόληψης παρουσιάστηκε αναλυτικότερα στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων — Καταπολέμηση της απάτης — Για μια σφαιρική στρατηγική προσέγγιση⁶».

Η δράση 94 της Λευκής Βίβλου για τη μεταρρύθμιση «Θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης των συμβάσεων κατά της απάτης», εισήγαγε την ακόλουθη δέσμευση:

«Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερο το ισχύον σύστημα θωράκισης κατά της απάτης οι υπηρεσίες της Επιτροπής, όταν προτείνουν νέα νομοθεσία η οποία ενδέχεται να έχει συνέπειες για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, θα πρέπει να υποβάλλουν τα σχέδια προτάσεων στην OLAF για αξιολόγηση κινδύνου στο πλαίσιο των διυπηρεσιακών διαβουλεύσεων. Κατά την εξέταση των συστημάτων διαχείρισης των συμβάσεων της Επιτροπής (π.χ. πρότυπα συμβάσεων, κεντρική βάση δεδομένων για τις συμβάσεις, διαχειριστικά εργαλεία) η ΓΔ Προϋπολογισμού θα επικουρείται από την OLAF. Η OLAF θα παρέχει επίσης συμβουλές σχετικά με την πρόληψη της απάτης καθ' όλη την πορεία της νομοθετικής διαδικασίας.»

2.2. Η ανακοίνωση σχετικά με τη θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης των συμβάσεων κατά της απάτης

Η ανακοίνωση του 2001 σχετικά με τη θωράκιση κατά της απάτης αποσκοπούσε στην υλοποίηση των στόχων της Λευκής Βίβλου για τη μεταρρύθμιση και της ανακοίνωσης της Επιτροπής για μια σφαιρική στρατηγική προσέγγιση της καταπολέμησης της απάτης. Οι εν λόγω στόχοι συνίσταντο στην ανάπτυξη πλαισίου πρόληψης και στην ενίσχυση των δυνατοτήτων των βασικών νομοθετικών κειμένων να αντιμετωπίζουν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα. Ο μηχανισμός πρόληψης που προβλέφθηκε στην ανακοίνωση του 2001 κάλυπτε δύο πτυχές: τη νομοθεσία και τη διαχείριση των συμβάσεων.

Η θωράκιση της νομοθεσίας κατά της απάτης περιοριζόταν στα πιο ευαίσθητα νομοθετικά σχέδια. Ο εκ των προτέρων προσδιορισμός των ευαίσθητων πεδίων των ευρωπαϊκών πολιτικών επέτρεψε την καλύτερη εστίαση της διαδικασίας διαβούλευσης. Η ανακοίνωση θέσπισε διαδικασία συνεργασίας σε τέσσερα στάδια:

- (α) καθορισμός των κριτηρίων για τον προσδιορισμό των τομέων υψηλού κινδύνου·
- (β) προσδιορισμός των τομέων υψηλού κινδύνου·
- (γ) προσδιορισμός νομοθετικών πρωτοβουλιών για τις οποίες απαιτείται, πριν την έγκρισή τους, να πραγματοποιηθεί ανάλυση της θωράκισης κατά της απάτης και
- (δ) προηγούμενη διαβούλευση της OLAF.

⁶

COM(2000) 358 τελικό.

Η πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών στον τομέα της διαχείρισης των συμβάσεων — δεύτερη πτυχή της ανακοίνωσης του 2001 — επιδιώχθηκε σε δύο επίπεδα:

- (α) Θέσπιση τυποποιημένων δημοσίων συμβάσεων και συμφωνιών επιχορήγησης σε κεντρικό επίπεδο (Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού), εναρμόνιση των ρητρών και των διαδικασιών για τις δημόσιες συμβάσεις και τις επιχορηγήσεις: συντάχθηκαν συμβάσεις και τυποποιημένες συμφωνίες κατάλληλες προς χρήση από όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής και εκδόθηκαν οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές (οδηγοί, εγκύκλιοι κλπ.).
- (β) Στο επίπεδο των υπηρεσιών διαχείρισης συμβάσεων προβλέφθηκε η ανάπτυξη διαφόρων μέσων προς χρήση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής σε ανεξάρτητη βάση. Ορισμένα από αυτά παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όπως οι τυποποιημένες συμβάσεις και οι τοπικές βάσεις δεδομένων οι οποίες δύνανται να έχουν ή να μην έχουν διεπαφή με τη γενική λογιστική βάση δεδομένων της Επιτροπής.

2.3. Η ανάγκη για μια νέα προσέγγιση της θωράκισης κατά της απάτης

Οι στόχοι της διαδικασίας θωράκισης κατά της απάτης επιτεύχθηκαν. Η OLAF συμμετείχε ενεργά στις διαδοχικές αναθεωρήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και την έκδοση των βασικών πράξεων και των τυποποιημένων μέσων που αναπτύχθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Για περισσότερες λεπτομέρειες μπορείτε να ανατρέξετε στην συνημμένη έκθεση για τα αποτελέσματα της διαδικασίας θωράκισης κατά της απάτης.

Για τις σημαντικότερες δημοσιονομικές διατάξεις για τα προσεχή έτη έχει ήδη προβλεφθεί η θωράκισή τους κατά της απάτης, είτε μέσω της τυπικής διαδικασίας θωράκισης κατά της απάτης είτε μέσω διοργανικής διαβούλευσης. Έχουν εκπονηθεί οι τυποποιημένες διατάξεις κατά της απάτης και το νομικό πλαίσιο που προβλέπει τους κανόνες για τη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ εισέρχεται σε περίοδο σταθερότητας. Κατά συνέπεια, ο μηχανισμός πρόληψης που προβλέπεται στην ανακοίνωση του 2001 εμφανίζεται σήμερα ως λιγότερο κατάλληλος για το τρέχον πλαίσιο. Επιπλέον, η νέα προσέγγιση θα συμβάλει στην επίτευξη των επιδιωκόμενων και από τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου στόχων για την αποτελεσματική διαχείριση και ιδίως από τα πρότυπα 2, 7 και 8.

Επιπλέον, η Επιτροπή στηρίζει μια πολιτική «απλούστευσης» η οποία αποσκοπεί εν μέρει «να συνεχίσει τις εργασίες της για την περαιτέρω ενοποίηση, τον εξορθολογισμό και την απλοποίηση των εσωτερικών της διαδικασιών και των μεθόδων εργασίας για λόγους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας και για την επίτευξη καλύτερης ισορροπίας ανάμεσα στο επίπεδο των κινδύνων και στο κόστος των ελέγχων»⁷. Είναι λοιπόν σκόπιμο να καταστεί πιο ευέλικτη η προηγούμενη διαβούλευση της OLAF.

⁷

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Έκθεση προόδου σχετικά με τη μεταρρύθμιση της Επιτροπής - μετά την εκπλήρωση της σχετικής εντολής» COM (2005) 668 τελικό, της 21 12 2005.

3. Η ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

3.1. Αντίληψη του σχεδίου της νέας προσέγγισης

Η νέα προσέγγιση στον τομέα της θωράκισης κατά της απάτης θα βασιστεί κατά κύριο λόγο στα διδάγματα από την επιχειρησιακή εμπειρία που απέκτησε η OLAF. Η αξιοποίηση των επιχειρησιακών αποτελεσμάτων θα δημιουργήσει ένα νέο σύνδεσμο μεταξύ της κτηθείσας εμπειρίας επιτοπίως και των μέτρων που έχουν εκδοθεί από τα διάφορα όργανα για την πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών. Η OLAF θα αξιοποιήσει καλύτερα τις γνώσεις που απέκτησε από επιχειρησιακές δραστηριότητες και δραστηριότητες πληροφοριών και θα τις θέσει στη διάθεση των υπολοίπων υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς και των οργάνων και οργανισμών της ΕΕ.

Η νέα προσέγγιση συνίσταται στην επισήμανση των διδαγμάτων που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων ερευνών και από την ανάλυση των πληροφοριών, καθώς και από την κοινοποίησή τους στις ενδιαφερόμενες αρχές. Για παράδειγμα, η OLAF θα στηρίζει τις υπηρεσίες, που θέτουν σε εφαρμογή τις κοινοτικές πολιτικές, στις προσπάθειές τους να προστατεύσουν τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων και θα εκδώσει συστάσεις για να διασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια κατά της απάτης, της διαφθοράς και των παρατυπιών.

Για να είναι αποτελεσματική η προσέγγιση αυτή απαιτείται από τις αρμόδιες αρχές/υπηρεσίες να εφαρμόσουν τα μέτρα αυτά.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις παρατυπίες και αδυναμίες συστηματικού χαρακτήρα, ιδίως όταν είναι εφικτές λύσεις απλές και με χαμηλό κόστος (π.χ. βελτίωση τυποποιημένων υποδειγμάτων ή/και εγγράφων, όπως δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών, τροποποίηση οδηγιών, κλπ.).

3.2. Αναμενόμενες βελτιώσεις

Τα αποτελέσματα της αναθεωρηθείσας προσέγγισης για τη θωράκιση κατά της απάτης αναμένεται να ενισχύσουν την επίδραση των ερευνών στην πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς, των παρατυπιών και των λοιπών παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ.

Το αποτέλεσμα θα είναι μια πιο ενεργή ροή των πληροφοριών, βασισμένη στην τροφοδότησή της. Η ροή αυτή των πληροφοριών δεν θα εξαρτάται από τις ενδοϋπηρεσιακές διαβουλεύσεις στην Επιτροπή όσον αφορά τις πρωτοβουλίες σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση.

Η OLAF θα επεκτείνει τη στήριξή της σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχοντας στοχοθετημένες αναλύσεις που θα βασίζονται στις δικές της έρευνες και δραστηριότητες πληροφοριών. Τα αποτελέσματα από τη θωράκιση κατά της απάτης θα γνωστοποιούνται σε όλες τις υπηρεσίες και όργανα της ΕΕ, καθώς και στους ενδιαφερόμενους φορείς (βλέπε σημεία 5.1, 5.2 και 5.3).

3.3. Διαθεσιμότητα της ισχύουσας διαδικασίας διαβούλευσης

Η ισχύουσα διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης σχετικά με τα νομοθετικά σχέδια (και κάθε κίνδυνο ή ανησυχία που έχει επισημανθεί από την αρμόδια για την υποβολή πρότασής της υπηρεσία) που θεσπίστηκε με την ανακοίνωση του 2001 παραμένει στη διάθεση των υπηρεσιών της Επιτροπής εφόσον υποβάλουν σχετικό αίτημα. Επισκόπηση του είδους των μέσων που υπόκεινται στη διαδικασία αυτή περιλαμβάνεται στο συνημμένο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τα αποτελέσματα της ανακοίνωσης του 2001.

Όσον αφορά την έγκριση των τυποποιημένων δημοσίων συμβάσεων και των τυποποιημένων συμβάσεων επιχορήγησης, θα διατηρηθεί η προσέγγιση της προηγούμενης διαβούλευσης. Η ΓΔ Προϋπολογισμού, με βάση την κτηθείσα εμπειρία και την αναθεώρηση της νομοθεσίας, θα συνεχίσει να ενημερώνει τις υπάρχουσες τυποποιημένες συμβάσεις και συμφωνίες/αποφάσεις επιχορήγησης, καθώς και να αναπτύσσει νέα υποδείγματα όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

4. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης, οι δραστηριότητες διεξαγωγής ερευνών θα τροφοδοτήσουν τα παραδοτέα που διαβιβάζονται στις υπηρεσίες της Επιτροπής, στα όργανα της ΕΕ και στους ενδιαφερόμενους φορείς, ενώ οι δραστηριότητες πληροφοριών θα καταστήσουν δυνατή την αξιολόγηση των κινδύνων στο πλαίσιο της θεματικής θωράκισης κατά της απάτης.

Η θωράκιση κατά της απάτης και οι δραστηριότητες πληροφοριών θα αλληλοσυμπληρωθούν: η πρώτη θα προσδιορίσει τα θέματα στα οποία απαιτείται μια ενδεδειγμένη θεματική προσέγγιση μέσω μεθόδων συλλογής πληροφοριών και η δεύτερη θα παράσχει αξιοποιήσιμα δεδομένα για τα παραδοτέα που αφορούν τη θωράκιση κατά της απάτης.

4.1. Ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών

Η διαδικασία εφαρμογής της προσέγγισης για τη θωράκιση κατά της απάτης δεν αποκλείει καμία πηγή πληροφοριών.

Η OLAF θα αναλύσει τις δραστηριότητες των ερευνών της μέσα από ένα δομημένο και πολυτομεακό πρίσμα. Η ανάλυση αυτή θα περιλαμβάνει πληροφορίες από εσωτερικές και εξωτερικές έρευνες, καθώς και άλλες επιχειρησιακές δραστηριότητες της OLAF.

Εκτός από τη νομική υποχρέωση για ενημέρωση της Επιτροπής και της OLAF για κάθε σαφή ένδειξη εικαζόμενης απάτης, η νέα προσέγγιση για τη θωράκιση κατά της απάτης θα επιτρέψει την καλύτερη ροή πληροφοριών μεταξύ των ελεγκτικών οργάνων. Τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου θα καταχωρίζονται σε μονάδα συγκέντρωσης πληροφοριών, ιδίως τα αποτελέσματα των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου (IAS). Η υπηρεσία αυτή θα ενημερώνει την OLAF για ενδεχόμενες συστημικές παρατυπίες που έχουν επισημανθεί κατά τους ελέγχους της και εμπεριέχουν ενδεχομένως κίνδυνο απάτης. Οι ίδιες πληροφορίες για πιθανές συστημικές παρατυπίες θα πρέπει να

κοινοποιούνται στην OLAF τόσο από τα κλιμάκια εσωτερικού ελέγχου (IAC) όσο και από τις μονάδες εκ των υστέρων ελέγχου των επιχειρησιακών υπηρεσιών (δεδομένα από το εργαλείο ελέγχου του συστήματος ABAC).

Η ανάλυση της θωράκισης κατά της απάτης θα εμπλουτιστεί, όπου κρίνεται σκόπιμο, από τις εκθέσεις και τις διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και από τις εκθέσεις ελέγχου των διατακτριών Γενικών Διευθύνσεων. Η ανάλυση θα συμπληρωθεί από τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και άλλες εκθέσεις για τη διαχείριση που προσδιορίζουν με σαφήνεια τις αδυναμίες και τα μέτρα που έχουν ληφθεί μετά από τις συστάσεις της OLAF.

Στη νέα αυτή προσέγγιση θα χρησιμοποιηθούν και οι πληροφορίες από τις αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων που ασκούν λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους. Οι παρατυπίες που κοινοποιούνται από τις εθνικές αρχές δυνάμει της κοινοτικής νομοθεσίας⁸ συνιστούν ενδείξεις για ενδεχόμενους κινδύνους. Εξάλλου, από την ανάλυση της θωράκισης κατά της απάτης δεν θα εξαιρεθεί η εθνική νομολογία που συνδέεται άμεσα με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

4.2. Κύρια στάδια της διαδικασίας θωράκισης κατά της απάτης

Τα κύρια στάδια της διαδικασίας αυτής είναι τα ακόλουθα:

- (1) Οι πληροφορίες συλλέγονται από έρευνες και από τα αποτελέσματα άλλων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, καθώς και από άλλες εξωτερικές πηγές (βλέπε σημείο 4.1). Οι πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί από ατομικές υποθέσεις καταχωρίζονται απολύτως ανώνυμα προκειμένου να αποφευχθεί η γνωστοποίηση ατομικών, εμπιστευτικών ή ευαίσθητων δεδομένων.
- (2) Ανάλυση των πληροφοριών που έχουν συλλεχθεί προκειμένου να εντοπιστούν ενδεχόμενες αδυναμίες της νομοθεσίας, των συμβάσεων ή των συστημάτων διαχείρισης/ελέγχου και ανάλυση σειράς υποθέσεων.
- (3) Διατύπωση συστάσεων για την αποφυγή των αδυναμιών που εντοπίστηκαν ή για τη βελτίωση της θωράκισης κατά της απάτης, της διαφθοράς και των λοιπών παράνομων δραστηριοτήτων.
- (4) Οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις διαβιβάζονται στις υπηρεσίες της Επιτροπής, στα όργανα και στους οργανισμούς της ΕΕ.
- (5) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και τα όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ παρέχουν σχετικές απαντήσεις.

⁸

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1681/94 της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 1994 για τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης των διαρθρωτικών πολιτικών, καθώς και της οργάνωσης ενός συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό ΕΕ L 178 της 12.7.1994, σ. 43–46 και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1848/2006 της Επιτροπής σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό καθώς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 595/91 του Συμβουλίου.

5. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η διαδικασία που περιγράφεται προορίζεται να καταλήξει σε συστάσεις και συγκεκριμένα αποτελέσματα για τη θωράκιση κατά της απάτης που θα διαβιβαστούν άμεσα στις υπηρεσίες της Επιτροπής, στα όργανα της ΕΕ και στους ενδιαφερόμενους φορείς είτε ατομικά είτε συλλογικά, ιδίως για «ομάδες πολιτικής».

Οι συστάσεις της OLAF δεν θα είναι δεσμευτικού χαρακτήρα αλλά θα συζητηθούν, όπου αυτό κριθεί σκόπιμο, στο πλαίσιο ενός ανοικτού και ευέλικτου διαλόγου με τους αποδέκτες.

Η εφαρμογή τους υπάγεται στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Επιτροπής, των οργάνων της ΕΕ και των ενδιαφερόμενων φορέων, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης του κόστους/οφέλους και της διοικητικής επιβάρυνσης από την εν λόγω εφαρμογή.

5.1. Αντιμετώπιση κατά περίπτωση

Η OLAF θα διατυπώσει συστάσεις ad hoc στις περιπτώσεις όπου η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ απαιτεί ιδιαίτερη δράση από υπηρεσία, όργανο ή οργανισμό της ΕΕ που φέρουν την ευθύνη.

Η ενδιαφερόμενη υπηρεσία θα κληθεί να εξετάσει την έκδοση ή/και εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων για την εξάλειψη ή τον περιορισμό ειδικών κινδύνων ή αδυναμιών που έχουν επισημανθεί από την OLAF. Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής θα ενημερώσουν αντίστοιχα την OLAF για τα μέτρα που έχουν λάβει προκειμένου να αποφευχθεί η ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, ενώ το ίδιο θα ζητηθεί και από τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ.

5.2. Συστάσεις γενικής φύσεως και σύνοψη των συνηθέστερα απαντούμενων υποθέσεων

Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν επίσης ευρεία πρόσβαση στις συστάσεις που θα βασιστούν στην ανάληψη των κινδύνων και στις μορφές απάτης που θα προκύψουν από την εξέταση μιας σειράς από τις συνηθέστερες υποθέσεις που παρουσιάζουν ομοιότητες ως προς τις διαπιστούμενες παρατυπίες. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής θα ενημερώσουν την OLAF για τα μέτρα που θα λάβουν στη συνέχεια προκειμένου να αποφύγουν παρόμοιες καταστάσεις στους τομείς των αρμοδιοτήτων τους και το ίδιο θα ζητηθεί και από τα όργανα και οργανισμούς της ΕΕ.

Επιπλέον θα καταρτιστεί σύνοψη υποθέσεων, σε ανώνυμη βάση, που θα περιλαμβάνει περιγραφή των μορφών απάτης και παρατυπίας και του τρόπου λειτουργίας τους και θα διατεθεί στο προσωπικό των υπηρεσιών της Επιτροπής (και των λοιπών ενδεχομένως οργάνων) ανάλογα με τις ανάγκες τους.

5.3. Οδηγός για την πρόληψη της απάτης

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη χρηστή και αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση⁹ (SEM 2000) τέθηκε σε εφαρμογή το 1995. Οι δύο πρώτες φάσεις αποσκοπούσαν στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης εντός της Επιτροπής ενώ ο κύριος στόχος της τρίτης φάσης ήταν η βελτίωση της διαχείρισης του μέρους εκείνου του κοινοτικού προϋπολογισμού (άνω του 80%) η διαχείριση του οποίου ασκείται από τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή εξέδωσε «Εγχειρίδιο για τον έλεγχο του βαθμού στον οποίο είναι πιθανή η διάπραξη απάτης»¹⁰ δίνοντας συνέχεια στη σύσταση αριθ. 7 του SEM 2000¹¹. Ο οδηγός αυτός που δημοσιεύθηκε από τη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής διατίθεται ακόμη ώστε να βοηθηθεί το προσωπικό της Επιτροπής που συμμετέχει στη δημοσιονομική διαχείριση και στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Μια νέα έκδοση του οδηγού, δημοσιευθείσα από την Επιτροπή υπό την ευθύνη της OLAF, θα διατεθεί σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών. Η έκδοση αυτή θα βασιστεί στις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τη διαδικασία θωράκισης κατά της απάτης και θα σχεδιαστεί ως εργαλείο βασισμένο στο Διαδίκτυο. Εφόσον χρειαστεί, ο οδηγός θα μπορούσε να υποδιαιρεθεί και να διανεμηθεί ανά τομέα πολιτικής.

5.4. Πληροφορίες για τα όργανα λογιστικών και λοιπών ελέγχων

Κατά την εφαρμογή της νέας προσέγγισης για τη θωράκιση κατά της απάτης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις διαρθρωτικές ή συστημικές αδυναμίες που δεν έχουν ακόμη αναλυθεί από τους φορείς λογιστικών και λοιπών ελέγχων ή δεν έχουν εντοπιστεί από άλλους συστηματικούς ελέγχους. Τέτοιες συστημικές αδυναμίες ή ενδεχόμενα κενά στα συστήματα διαχείρισης που εντοπίζονται στα όργανα της ΕΕ θα κοινοποιούνται, εκτός από τη διοίκηση, στην IAS, στα αρμόδια IAC ή στους εσωτερικούς ελεγκτές των λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ.

5.5. Η ευελιξία της νέας προσέγγισης

Η νέα πολιτική θωράκισης κατά της απάτης για να λειτουργήσει ως ένα επιπλέον μόνιμο εμπόδιο για τους διαπράττοντες απάτες και για να αντιμετωπίσει τις συστημικές παρατυπίες πρέπει να σχεδιαστεί ως ένα ευέλικτο όργανο ικανό να προσαρμόζεται ταχέως σε μεταβαλλόμενες καταστάσεις.

Η OLAF θα αξιολογεί διαρκώς την ανάγκη για εκ νέου εστίαση σε δραστηριότητες θωράκισης κατά της απάτης σε συγκεκριμένους τομείς και για προσαρμογή της διαδικασίας ανάλυσης ώστε να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητά της. Αυτό θα

⁹ Πρωτοβουλία της Επιτροπής «Χρηστή και αποτελεσματική διαχείριση» (SEM 2000): Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική έκθεση 1995, σημείο 976.

¹⁰ Έγγραφο SG/C/3/ED D96 της 6ης Μαΐου 1996, μη δημοσιευθέν στην ΕΕ.

¹¹ Διατίθεται μόνο στα γαλλικά, εσωτερική απόφαση εκδοθείσα από τα προηγούμενα συστήματα αρχειοθέτησης. Ανακοίνωση της Επιτροπής που εκδόθηκε μετά από ανακοίνωση της κυρίας Gradin. Θωράκιση της νομοθεσίας κατά της απάτης: εφαρμογή της σύστασης αριθ. 7 του SEM 2000, στάδιο 2, SEC (1996) 1802/4 της 11ης Οκτωβρίου 1996.

μπορούσε να την οδηγήσει, σε δεδομένη στιγμή, στην εστίαση των δραστηριοτήτων της σε συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ, σε συνάρτηση με τους κινδύνους ή τις αδυναμίες που διαπιστώνονται και με τους διαθέσιμους πόρους. Η διαδικασία θωράκισης κατά της απάτης θα εστιαστεί αρχικά στον τομέα των άμεσων δαπανών.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η νέα πολιτική θωράκισης κατά της απάτης που καθορίζεται στην παρούσα ανακοίνωση στοχεύει στη βελτίωση της πρόληψης της απάτης και της διαφθοράς έχοντας ως βάση τα διδάγματα από τις έρευνες και τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της OLAF.

Τα αποτελέσματα της νέας αυτής προσέγγισης θα διαβιβαστούν στις υπηρεσίες της Επιτροπής και των λοιπών αρμοδίων οργάνων και θα γνωστοποιηθούν στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στη διαχείριση ή/και στον έλεγχο των εσόδων ή δαπανών της ΕΕ. Τα πρώτα αποτελέσματα - αναμένονται το δεύτερο εξάμηνο του 2008 - θα λάβουν τη μορφή ad hoc συστάσεων και σύνοψης των συνηθέστερων υποθέσεων.

Μετά από περίοδο δοκιμής τριών ετών, θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση της προσέγγισης που παρουσιάζεται στην παρούσα ανακοίνωση.

Η Επιτροπή θα υποβάλλει έκθεση για τις δραστηριότητές της στον τομέα της θωράκισης κατά της απάτης μέσω της ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 280 της Συνθήκης.

7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- (1) Διάγραμμα της διαδικασίας.
- (2) Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών για τα επιτεύγματα του μηχανισμού θωράκισης κατά της απάτης που συστάθηκε δυνάμει της κοινοποίησης της Επιτροπής για τη θωράκιση της νομοθεσίας και της διαχείρισης συμβάσεων κατά της απάτης η οποία εκδόθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2001.

**PREVENTION OF FRAUD BY BUILDING ON OPERATIONAL RESULTS:
A DYNAMIC APPROACH TO FRAUD-PROOFING**

